

✓
ПОСТАНОВЛЕНИЕ

№. 4.

гр. София, 28 юни 1965г.

ОТНОСНО: Обобщаване практиката по делата за извършени престъпления в реална съвкупност и рецидив.

Пленумът при Върховния съд на ГРБ в заседанието си на 28 юни 1965г. в следния състав:

Председател: Ангел Велев

Зам. председатели: К. Константинов
М. Маринов

полк. Н. Таков
Н. Ралев
Председатели на отд.: Хр. Георгиев
С. Манчев
Ив. Стоянов
Н. Ганчев
Ив. Топалов

ЧЛЕНОВЕ:

- | | |
|---------------------|------------------|
| 1. Тр. Лазаров | 17. Н. Бонева |
| 2. полк. Ст. Мохнев | 18. Хр. Ганков |
| 3. полк. М. Ангелов | 19. П. Банков |
| 4. Р. Стефанов | 20. Ив. Вълчаров |
| 5. Д. Златинов | 21. В. Доцовски |
| 6. Хр. Вембански | 22. Д. Стойнов |
| 7. В. Манчев | 23. Д. Елатерев |
| 8. К. Христов | 24. Б. Петров |
| 9. Ал. Котев | 25. Д. Митов |
| 10. Ек. Биолчева | 26. Л. Михайлов |
| 11. Ив. Статев | 27. Л. Атанасов |
| 12. П. Марев | 28. М. Теодосиев |
| 13. Ем. Михайлов | 29. Д. Пенчев |
| 14. Б. Длъгачев | 30. Г. Токов |
| 15. Ив. Ивенов | 31. В. Очков |
| 16. Н. Коруданов | 32. Ан. Денчев |
- 

с участието на секретаря Р.Павлова и в присъствието на прокурора П.Спасов сломан на разглеждане н.д. и по описа за 1965г. докладвано от член съдия полк.М.Ангелов.

Успехите на социалистическото строителство и постигнатото морално-политическо единство на народа у нас създават необходимите предпоставки за намаляването на престъпността. Все още, обаче, не малък брой лица извършват престъпления в реална съвкупност или рецидив. С оглед на повишената обществена опасност на тази престъпност Пленумът на Върховния съд проучи практиката на съдилищата по приложението на закона и определяне на наказанията за извършени престъпления в реална съвкупност и рецидив и констатира следното:

1. С постановления № 6/61 и 7/64г. Пленумът на ВС даде указания при определяне наказанията за престъпления извършени в реална съвкупност съдилищата да обсъждат задължително и въпроса за приложението на чл.40 НК. Все още, обаче, в много случаи те се задоволяват да налагат наказания за съвкупността въз основа само на разпоредбите на чл.39 НК, без да обсъждат необходимостта от прилагането на чл.40 от НК. Поради това и наказанията не се диференцират в зависимост от особеностите на отделните случаи на конкретната реална съвкупност.

Съгласно чл.39 ал.1 НК съдът налага най-тежкото от определените за отделните престъпления наказание като такова и за съвкупността. С това обаче не се завършва процеса на налагането на наказание за съвкупността. Когато такова еднородно с най-тежкото наказание е определено и за други престъпления, съдът следва да обсъди въпроса дали наказанието наложено съобразно разпоредбите на чл. 39 ал.1 НК съответствува и за всичките престъпления от съвкупността и дали то не следва да се увеличи с оглед разпоредбите на чл.40 ал.1 НК. Увеличението може да стане независимо от това, дали наказанията за някои или за всички престъпления са определени при смекчаване или дори при изключителни или многобройни смекчавачи обстоятелства. При разрешаването на този въпрос е необходимо да се имат предвид предишните съждения на дееца, броя на престъпленията от съвкупността, тяхната последователност, време на извършването, характера и тежестта на тези престъпления и въобще всички обстоятелства при които са извършени отделните престъпления.

Пленумът на Върховния съд намира, че за приложението на



чл.40 ал.І НК не е необходимо наказанието за всички престъпления да са еднородни. Достатъчно е такова наказание да е наложено и поне за още едно от престъпленията включени в съвкупността.

Освен въпроса за увеличаване на най-тежкото наказание, съдът следва да обсъди и въпроса за присъединяването на глобата и конфискацията определени за някое от останалите престъпления. За приложението на чл.40 ал.ІІ НК не е необходимо всички наказания да са разнородни. Достатъчно е такова наказание да е определено поне за едно от другите престъпления, независимо от това, дали то е основно или допълнително. При еднородност и разнородност на наказанията, за еднородните се прилагат разпоредбите на чл.40 ал.І НК, а за разнородните – глоба и конфискация – разпоредбите на чл.40 ал.ІІ НК.

2. При налагане на общо наказание, особено когато това става за престъпления по които са постановени отделни присъди, съдилищата не винаги присъединяват наказанията лишаване от права, а в други случаи не определят от кога започва да тече срока за това наказание. Така напр. по нхд № 65/1961 година на Пловдивския народен съд, по което са постановени няколко определения от 1962-1965 година наказанието лишаване от права по някои от присъдите не е включено в общото наказание за съвкупността.

Присъединяването на наказанието лишаване от права е задължително. Неприсъединяването на това наказание, както и неопределенето на срока е съществено нарушение на закона, тъй като наказанията за отделните престъпления не се изтърпяват, а се изтърпява само наказанието наложено за съвкупността.

3. Липсва яснота в съдебната практика по въпроса следва ли да се приспадне изтърпяното наказание, респ. предварителното задържане, за едно от престъпленията, което след това е било амнистирано или пък подсъдимият е бил оправдан.

Когато подсъдимият е извършил няколко престъпления в реална съвкупност, за които е осъден с отделни присъди, и е наложено общо наказание за съвкупността, съдът по силата на чл.39 ал.ІІІ НК приспада изтърпяното наказание по една от присъдите, когато то е еднородно с общото наказание за съвкупността. Под изтърпяно наказание трябва да се разбира и предварителното задържане, когато наложеното наказание е лишаване от свобода или поправителен труд – съгласно чл.42 НК. Ако впоследствие подсъдимият бъде оправдан за престъплението по което е изтърпяно наказанието, или пък същото деяние е амнистирано, изтърпяното наказание следва да се приспадне от наказанието за другото престъпление, тъй като са били

УФ

49
налице предпоставките за включване на отделните престъпления в реална съвкупност, за което е определено и едно общо наказание. Няма основание да се отрече приспадането на изтърпяното наказание, респ. и предварителното задържане, когато спрямо подсъдимия наказателното преследване за това престъпление е прекратено преди постановяване на присъдата, или е постановена оправдателна такава от първоинстанционния съд. Да се приеме противното за тези случаи, означава да се поставят в по-тежко положение ония лица, които в следствие са били оправдани или амнистирани за някое от престъпленията.

4. Налагането на общо наказание за няколко престъпления, за които са постановени отделни присъди, в много случаи става в закрито заседание. Това е неправилно, тъй като с определението по чл.25 НПК се разрешават въпроси по същество – дали е налице реална съвкупност от престъпления и какво наказание следва да се наложи за тази съвкупност. Както се изтъква в постановление 10/968 година на Пленума на ВС разрешаването на въпроса за увеличаване по чл.40 ал.1 НК общото наказание за съвкупността в закрито заседание е съществено нарушение, тъй като подсъдимият се лишава от правото на защита. Като се има предвид, че съдът предварително не може да предреша въпроса за размера на наказанието за съвкупността следва да се приеме, че опреелението по чл.25 НК трябва да се постанови в открито заседание с призоваване на подсъдимия.

5. Пленумът констатира, че в отделни случаи съдилищата изменят или отменят сами свои определения по чл.25 НПК. Това е неправилно, тъй като в тези случаи, както се изтъкна по-горе, се решават въпроси по същество, и се налага наказание за изтърпяване. След като определението влезе в сила, то може да бъде отменено само по реда на надзора, респ. чрез възобновяване на делото.

6. Пленумът констатира, че съдилищата не винаги полагат достатъчно грижи, за да се съберат пълни и точни данни за предишните осъждания на подсъдимите. Това се отнася както за случаите на разглеждане делата в съдебно заседание, така и за случаите на налагане общо наказание по няколко присъди по реда на чл.25 НПК. Обикновено те се задоволяват само с данните по свидетелството за съдимост приложено в предварителното производство. Не са редки случаите обаче, когато тези свидетелства за съдимост са непълни и неточни. Възможно е също така подсъдимият да е осъден с влязла в сила присъда и след издаването на свидетелство за съдимост. Независимо от това, свидетелството за съдимост дава само



кратки и неточни данни за предишните осъждания на подсъдимия. Това особено се отнася до случаите, когато с предишните осъждания е прието продължавано престъпление или реална съвкупност. Тези данни не са достатъчни да се изясни личността на подсъдимия и неговата обществена опасност.

Затова когато се налага изясняване на предишните осъждания, съдилищата по възможност да изискват преписи от присъдите, както и да се извършва служебна проверка преди постановяване на присъдата или определението по чл.25 НПК, дали лицето не е осъдено допълнително и с други присъди.

7. Пленумът констатира, че при постановяване на присъда съдилищата не налагат общо наказание за съвкупността, когато подсъдимият е осъден за някои от престъпленията по други дела. Щом като в делото има доказателства, че подсъдимият е извършил в реална съвкупност и други престъпления, за които е постановена влязла в сила присъда, съдът при постановяването на присъдата по разглежданото дело, след като определи наказание за това престъпление, следва да наложи общо наказание за съвкупността за всички престъпления.

Не са редки случаите когато съдилищата постановяват определения по чл.25 НПК не за всички присъди по които престъпленията съставляват реална съвкупност. Обикновено те се задоволяват само с посочените от подсъдимия присъди. Това е неправилно. То води до неколнократно определяне наказание за една реална съвкупност /напр. по нокд № 65/61г. Пловд. нар.суд, IV р., н.ч.пр. № 4/64г. и нокд № 451/63г. на Соф. нар.суд и др./.

8. С тълкувателно решение № 31/958г. ОСНК указва, че когато деецът продължи да извършва деяния от едно продължавано престъпление и след като е осъден с влязла в сила присъда за друго престъпление, следва да се приложат разпоредбите на чл.41 НК. Продължаваното престъпление в този случай е завършило след влизането в сила на присъдата за другото престъпление. Противната практика в смисъл, че в този случай продължаваното престъпление се разкъсва с влизането в сила на присъдата за другото престъпление, е неправилна. Обстоятелството, че продължаваното престъпление е започнало преди влизането в сила на присъдата за другото престъпление не разкъсва продължаваното престъпление, тъй като другото престъпление е извършено продължаваното и поради това не отпада обективната и субективна връзка между отделните деяния на продължаваното престъпление.

9. С тълкувателно решение № 9/960 година ОСНК се разрешава въпроса за налагане наказания за изтърпяване, когато са извършени



3 престъпления от които две от тях са в рецидив, но всяко от тях е в реална съвкупност с третото престъпление. 49

Все още обаче, в това отношение се допускат грешки. Непр. определение 59 от 17.VII.1964г. на Габровския окръжен съд, определение по нощд № 2384/960 година на Софийския градски съд и др.

Щом като две от престъпленията са в рецидив, по силата на чл.41 НК съдът следва да постанови тези наказания да се изтърпят по отделно. Понеже тези престъпления по отделно са в реална съвкупност с третото престъпление, съдът следва да провери по коя от тези реални съвкупности общото наказание, заедно с наказанието за третото престъпление, е най-благоприятно за подсъдимия, и тогава да постанови общо наказание за съвкупността и това за отделно изтърпяване.

10. Пленумът на ВС нееднократно е указвал, че спрямо рецидивистите трябва да се прилага закона с всичката му строгост, като се налагат наказания в съответствие с тежестта на конкретните престъпления и повишената обществена опасност на рецидивистите. Това се отнася особено за случаите на извършени множество престъпления в рецидив. Тези указания обаче не винаги се спазват. В много случаи съдилищата недооценяват голямата обществена опасност на престъпленията извършени след като деецът е осъждан преди това за друго престъпление.

Така по нощд № 41/964 година на Габровския окръжен съд подсъдимият ФП е осъждан четири пъти за кражба. През 1964г. извършва нови четири кражди, като увлича и други двама младежи. Сам той е на 17 години. Съдът е наложил по съвкупност наказание от пет месеца лишаване от свобода и на основание чл.45 НК е постановил да бъде изпратен осъденият в ТЗУ. По протест на прокурора присъдата е била отменена от Върховния съд и на подсъдимия е било наложено по съвкупност наказание лишаване от свобода.

Подсъдимият Ст.В. е осъждан 9 пъти за кражди, измами и обсебвания. През 1964 година извършил две нови кражди на медни отпадъци. Стойността на откраднатото обществено имущество ~~давайки~~ действително не е голяма. Давайки превес само на неголямата стойност на откраднатото имущество, без да вземе предвид личността на подсъдимия, Софийският народен съд, III р. по нощд № 58/64г. е приел, че са налице многобройни смекчаващи обстоятелства и при условията на чл.36 НК е определил на подсъдимия да изтърпи наказание поправителен труд.



За отстраняване на допуснатите нарушения при приложението на закона и при налагане наказанията за реална съвкупност и престъпления извършени в рецидив Пленумът на Върховния съд

П О С Т А Н О В И:

1. При налагане наказание за реална съвкупност съдилищата задължително да преценяват дали с оглед броя на престъпленията, тяхната последователност, време на извършване, характер, степен на обществена опасност на личността на подсъдимия и пр. и при еднородност на наказанията, следва да се увеличи общото най-тежко наказание съгласно чл.40 ал.І НК.

За приложението на чл.40 ал.І НК не е необходимо наказанията за всички престъпления да са еднородни. Достатъчно е, ако поне за едно от престъпленията е определено еднородно наказание с най-тежкото. Наказанието може да се увеличи по чл.40 ал.І НК, независимо от това, дали наказанията за отделните престъпления са определени при отегчавачи, смекчавачи или изключителни или многобройни смекчавачи обстоятелства.

Наказанията конфискация и глоба могат да се присъединят изцяло или отчасти към най-тежкото наказание, независимо от това дали те са наложени като основно или като допълнително наказание.

2. При налагане на общо наказание съдилищата да посочват винаги и началото на срока за лишаване от права по чл.28 НК.

3. За изтърпяно наказание по смисъла на чл.39 ал.ІІІ НК се счита и изтърпяното такова по обвинение завършило с оправдателна присъда, щом като условията за приспадане са били налице преди постановяването ѝ. Следва да се зачита и изтърпяното наказание за престъпление, което впоследствие е било амнистирано.

4. Определението по чл.25 НПК да се постановява в открито заседание с призоваване на подсъдимия.

5. Определението по чл.25 НПК влиза в сила и може да бъде отменявано само по реда на обжалването или при условията на чл.248 или 254 НПК.

6. При разглеждане на делата и постановяване определение по чл.25 НПК да се следи дали са събрани пълни данни за предишните осъждания на подсъдимия. Пленумът препоръчва да се изискват при необходимост и преписи от предишните присъди. Да се извършва проверка, дали не са постановени след това и други влезли в сила присъди.

7. Съдилищата да следят служебно, дали е налице реална съвкупност и да налагат общо наказание за изтърпяване, когато постановяват последваща присъда. Когато това става с определение по чл.25 НПК, да се налага общо наказание не само по посочените от подсъдимия присъди, а по всички известни на съда присъди.

8. Наказанието за продължавано престъпление започнало преди влизане в сила на присъда за друго престъпление, но завършило след това, се изтърпява отделно, съгласно чл. 41 НК.

9. Когато няколко престъпления са едновременно в реална съвкупност и рецидив, да се налага общо наказание за съвкупността по онези присъди, за които са налице условията за това и то в най-благоприятно съчетание за осъдения, като се има предвид размерът на наложеното общо наказание и наказанието, което следва да се изтърпи отделно съгласно чл.41 НК.

10. При налагане наказания за престъпления извършени след като деецът е осъден преди това за друго престъпление, да не се подценява повишената обществена опасност на тази престъпност.

Председател:

/А.Белев/

1.

Външ. председатели: /К.Константинов/

2.

/М.Маринов/

1.

Председатели /полк.н.Таков/

на отделения:

/Н.Ралев/

3.

/Хр.Георгиев/

4.

/С.Менчев/

5.

/Ив.Стоянов/

6.

/Н.Ганчев/

7.

/Ив.Топалов/

ЧЛЕНОВЕ:

4.

2.

5

3.

6.

87

7.	20.
8.	21.
9.	22.
10.	23.
11.	24.
12.	25.
13.	26.
14.	27.
15.	28.
16.	29.
17.	30.
18.	31.
19.	32.

О.И. Генов от улаза на илестра са непра-
вни и в разрез с интереси и разумна на закона. С
та се внася абсурдност и смисленост на резултатите
интервюта, като тези за съдържанието на реалния състав и на
тези, които, определението на н. 25 от И.И. и и прилагат и др.
1. Съставният, се по смисла на н. 40 от И.И. когато при
извършване на някои престъпления, сгън може да бъде
показането, независимо, се наказвателите за отнемането
II престъпления са наказани при напаване или много
и при напаване абсурдността е неправомерно. За 40 от
И.И. следва да се прилагат, като всички наказания на
президенти наказвателите за как-то и да било престъпление
не се отнасят до на абсурдността отнемането на извършването
президенти дейността и измислата на извършването и следва
да се определи наказателите по-малко и президенти на
силите за как-то и да било престъпление.

2. Неправилно е и съставният, се с определението на
н. 25 от И.И. и

чл. 40 от Н.К.С. с изменение не може да се
~~свързва~~ ^{наказателно} увещава ^{наказателно} ~~наказателно~~ с възможна
законна сила присега. Увещаването на
показанието в отговор на изпитване на верността, не
се решава само с присега, а постановява в редовни
судебни заседания, при съставяне на актовете
процесуални принципи, на които е изграден съдът
твърдението. Наказателен процес, при съставяне на
судебните решения и изготвяне вероизпитателни
то решения на верността и наказанието на
много наказания. С изменение на чл. 25 от Н.К.С.
не може да се въведе общо наказание по съвкупност
или да се даде наказание, но не и
се увещава наказанието с присега.

3. Присега и нейното значение са и изпитателни
на постановяването, с които съдът се
загрижва при постановяване на присега
свободен свидетел да не изпитва не си
да даде свидетелство с възможна в законна сила
присега и ако си каже иначе да увеща
наказанието на обвиняемия чл. 40 от Н.К.С.
заказване за съдържанието вина, но са дадени
за съвкупност свидетел за съдържанието, с което да се
привлече обвиняемията отчасти на процес, а
и привлече наказания. Но да правят това, и
да изпитват наказания по други принципи като за
вина по чл. 40 от Н.К.С. и това заповед.

Рост.